

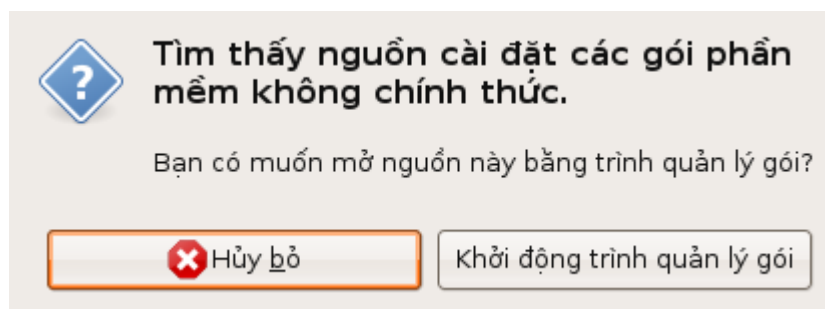
Cách dùng đĩa AptonCD Hanoilug cho Ubuntu

Vũ Đỗ Quỳnh (vdquynh@gmail.com)

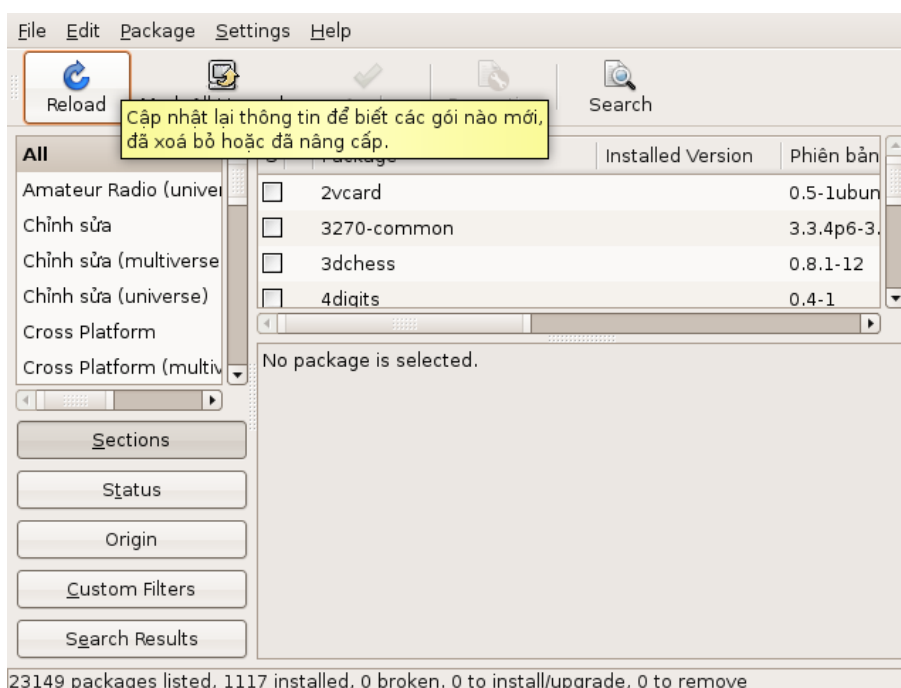
Bạn có thể dùng đĩa AptonCD được cung cấp trong các lớp học Linux 101 để thực hiện cài đặt Ubuntu tại nhà với đĩa live CD Desktop đã được cung cấp, hoặc đã tự tải về từ internet, và nâng cấp đa số các gói phần mềm cần nâng cấp sau khi cài đặt Ubuntu, không cần nối với internet. Bạn có thể dùng đĩa AptonCD đó để cài thêm các gói phần mềm cần thiết để có một máy Desktop Việt hoá nhờ gói meta *hanoilug-desktop*, như đã thực hiện trong các lớp học Linux 101 Hanoilug.

Nâng cấp bản Ubuntu ngay sau khi đã cài xong

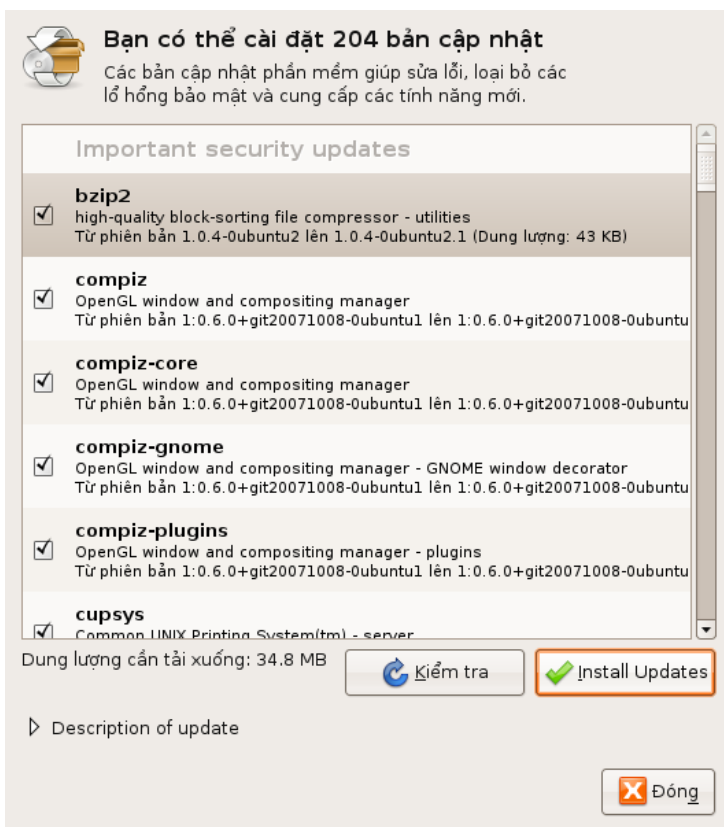
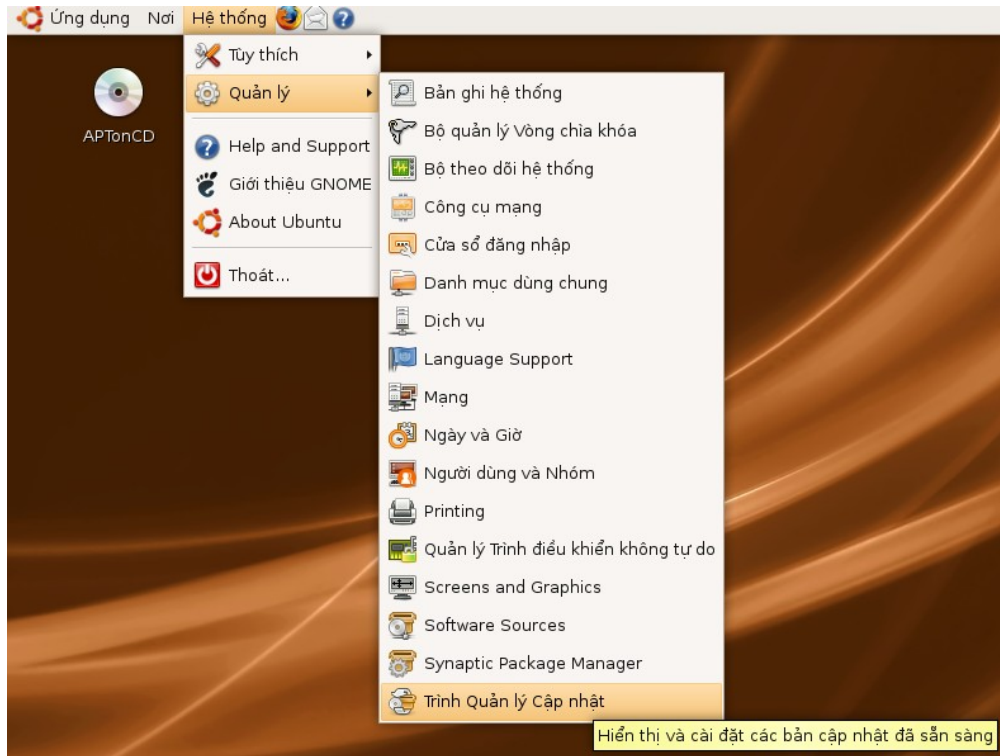
Nếu bạn đã cài Ubuntu từ đĩa live CD, bạn sẽ phải cập nhật một loạt gói phần mềm đã được cập nhật từ khi đĩa live CD Ubuntu đã được công bố. Ví dụ với Ubuntu 7.10, đã ra hồi tháng 10/2007, đến đầu tháng 04/2008 là phải cập nhật thêm trên 200 gói phần mềm sau khi đã cài mới từ live CD đó, là một khối lượng khá lớn, chỉ có tăng lên theo thời gian. Để nâng cấp các gói phần mềm cần thiết, bạn hãy đưa đĩa AptonCD vào ổ đọc CD, lúc đó, sẽ hiển thị cửa sổ như sau :

Để bổ sung đĩa AptonCD vào nguồn kho phần mềm, bạn chỉ cần nhấn vào nút “**Khởi động trình quản lý gói**” là sẽ khởi động trình quản lý gói Synaptic (bạn phải có quyền sudo).

Lúc này, đĩa AptonCD đã được bổ sung vào nguồn kho phần mềm. Bạn có thể kiểm tra qua thực đơn “**Settings > repositories**”. Đầu tiên việc cần làm là cập nhật danh sách các gói phần mềm đã có trong tất cả các nguồn kho phần mềm đã được khai báo bằng cách nhấn vào nút “**Reload**”. Sau đó, bạn có thể đóng cửa sổ của Synaptic.

Để tiến hành cập nhật các gói phần mềm của hệ thống, bạn có thể chọn thực đơn “**Hệ thống**” (System), “**Quản lý**” (Administration) và “**Trình Quản lý Cập nhật**” (update manager). Trình Quản lý cập nhật sẽ thông báo cụ thể số gói cần cập nhật và khối lượng megabytes cần tải về (nếu như có gói cập nhật chưa có trong đĩa AptonCD), ví dụ như trong hình bên cạnh đây. Trình quản lý cập nhật thông báo có tổng cộng 204 bản cập nhật do thời gian đã qua, từ khi Ubuntu 7.10 đã ra cho đến thời điểm ghi đĩa AptonCD này, đã là trên 5 tháng ; tuy nhiên chỉ cần tải về 34,8 Mb do đa số các gói cập nhật đã chứa trên đĩa AptonCD. Dung lượng tải về sẽ phụ thuộc vào Để thực hiện cập nhật, bạn chỉ cần nhấn vào nút “**Install Updates**”. Nếu lúc này bạn không có nối internet, thì bạn sẽ không tải xuống được các gói phần mềm không có trên đĩa AptonCD và sẽ không cập nhật được chúng. Tuy nhiên cũng chẳng sao, bởi vì khi nào bạn có điều kiện nối internet, hoặc dùng một đĩa AptonCD

mới hơn, bạn có thể cập nhật các gói đó một cách dễ dàng.

Với số lượng 204 gói cập nhật thời gian cài đặt sẽ khá lâu tùy thuộc vào tốc độ chip của máy tính. Để bạn có thể hình dung, với chip Celeron 2,26 Ghz quá trình cài đặt các gói cập nhật trên cũng phải mất khoảng 20 phút.

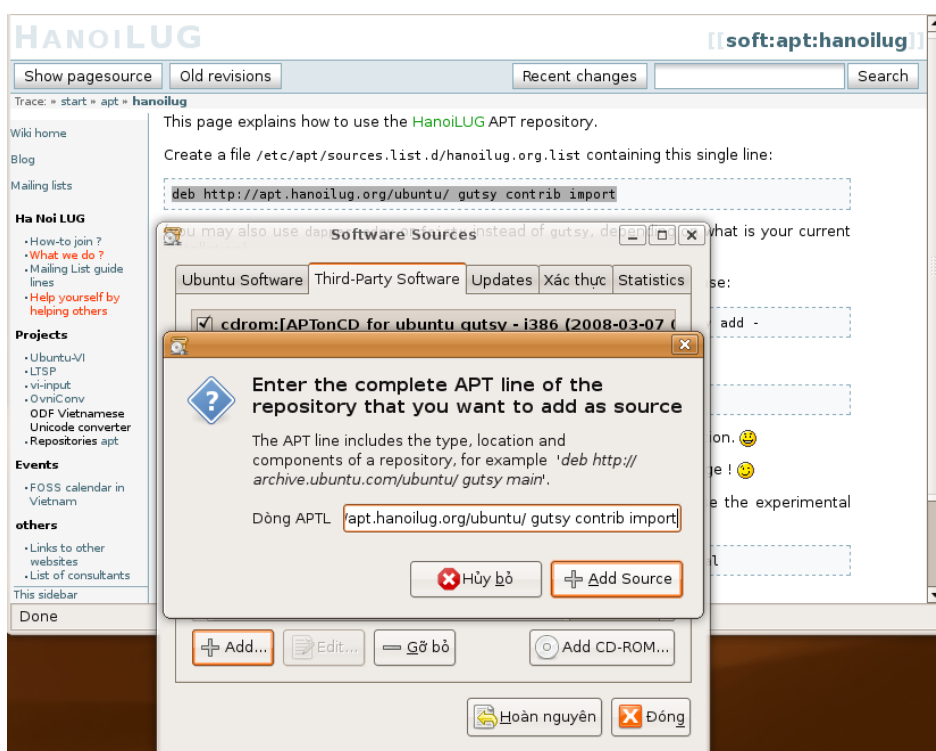
Khi nào quá trình cập nhật đã kết thúc thành công, Trình quản lý cập nhật sẽ có thông báo qua cửa sổ hộp thoại. Lúc đó chỉ cần nhấn vào nút “**Đóng**” để kết thúc Trình quản lý cập nhật.

Việt hóa bản Ubuntu Desktop với gói hanoilug-desktop

Bởi vì Ubuntu rất nghiêm túc trong việc tôn trọng các phần mềm tự do, cho nên khi cài Ubuntu không có sẵn các gói phần mềm cho phép sử dụng các tệp với các định dạng đóng, điển hình là các tệp theo dạng .mp3, .flv (flash video), .mpg, .avi (Quicktime video), .wma và .wmv (Windows media audio và video), etc. Muốn dùng các tệp đó, bạn phải cài gói phần mềm “*Ubuntu-restricted*”. Ông Jean-Christophe André, phụ trách quản trị mạng của Tổ chức hợp tác đại học Pháp ngữ (AUF) tại vùng Châu Á Thái Bình Dương, là tác giả của Ubuntu-vi, đã tạo ra một gói meta mang tên “*hanoilug-desktop*” sẽ giúp bạn tải về tất cả các gói phần mềm cần thiết để hoàn thiện một máy Desktop Ubuntu thích hợp cho người Việt Nam, lướt trên các trang web mà người Việt Nam ưa thích, nghe nhạc và xem phim, etc. Sau đây chúng tôi sẽ hướng dẫn bạn cài gói *hanoilug-desktop* và tuy nhiên, dùng đĩa AptonCD Hanoilug để thực hiện việc cài đặt gói hanoilug-desktop mà không cần nối internet.

Bổ sung kho phần mềm Hanoilug vào nguồn kho phần mềm của hệ thống Ubuntu

Các bước để bổ sung kho phần mềm Hanoilug vào nguồn kho phần mềm của hệ thống Ubuntu đã được mô tả trên trang web này : <http://www.hanoilug.org/dokuwiki/soft:apt:hanoilug>. Trên trang web đó cách làm là dùng dòng lệnh trong một cửa sổ Terminal. Ở đây, chúng tôi sẽ hướng dẫn thêm cách làm qua giao diện đồ họa cho các bạn không quen dùng dòng lệnh với GNU/Linux.

Đầu tiên bạn phải dùng một trình duyệt web để mở trang web trên và theo dõi từng bước thực hiện.

Bạn vào thực đơn “**Hệ thống**” (System), “**Quản lý**” (Administration) và chọn “**Trình quản lý Nguồn phần mềm**” (Software sources).

Trong cửa sổ hộp thoại được mở ra, bạn chọn thẻ thứ 2 đã ghi “**Third-Party Software**” và nhấn nút “**Add**”. Bạn có thể chú ý là đã có nguồn kho phần mềm là đĩa AptonCD mà chúng ta đã dùng trước đây. Trong hộp thoại hiện lên mới, bạn dán vào dòng đã chép từ trang web nói trên : “deb

`http://apt.hanoilug.org/ubuntu/ gutsy contrib import`” (nếu bạn dùng Ubuntu 8.04, bạn thay thế “gutsy” bằng “hardy”) và nhấn nút “+ **Add Source**”. Bạn đừng vội đóng cửa sổ “**Software Source**”, bởi vì bước kế tiếp là phải nhập chia khóa xác thực các gói phần mềm lấy từ kho phần mềm Hanoilug. Bước

này cần thiết để bảo đảm tính trung thực của các gói phần mềm là đúng theo tác giả đã đưa lên mạng.

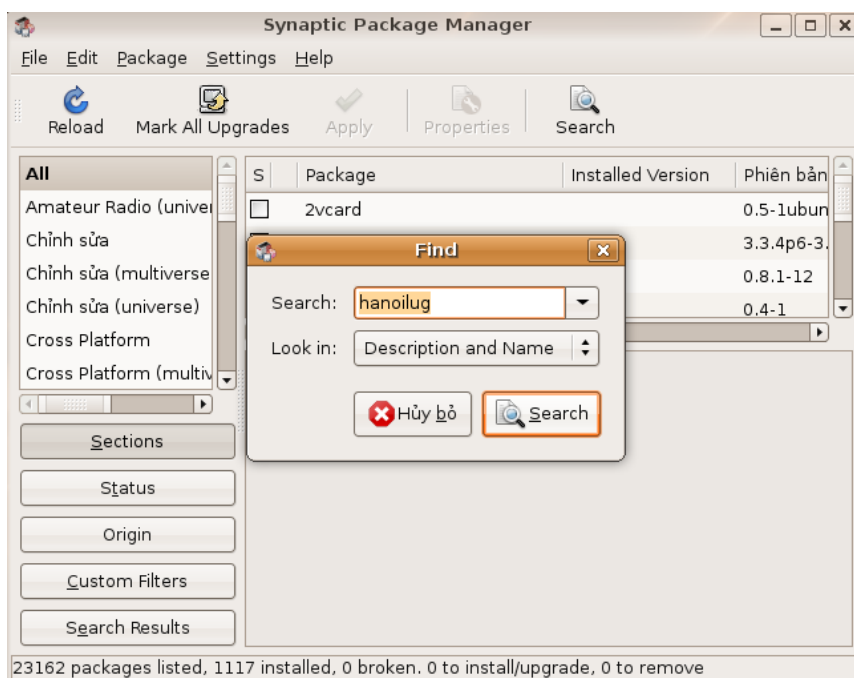
Muốn làm như vậy, bạn phải tải về chìa khoá (key ring) của kho phần mềm Hanoilug. Cách làm theo dòng lệnh cũng được chỉ tiếp trên trang web đã nói trên đây. Bạn chép địa chỉ URL của chìa khoá là “<http://apt.hanoilug.org/hanoilug-keyring.gpg>” và dán nó vào một địa chỉ trang web mới. Lúc đó trình duyệt web sẽ hỏi bạn có muốn mở hay ghi cái file đó. Bạn hãy ghi vào ổ cứng để tiếp tục.

Để nhập chìa khoá vừa mới tải về xong, bạn nhấn vào thẻ thứ 4 có ghi “**Xác Thực**” (Authentication) của hộp thoại “**Software Source**” và nhấn vào nút “+ **Import Key File...**”. Lúc này, bạn đi tìm nơi mà bạn đã ghi tệp chìa khoá, thường vào thư mục cá nhân hoặc vào vùng Desktop của thư mục cá nhân.

Sau khi làm xong, bạn nạp lại danh sách các gói phần mềm có trong các nguồn kho phần mềm đã thay đổi để cập nhật nốt hệ thống.

Chú ý : Nếu bạn chỉ muốn dùng đĩa AptonCD làm nguồn kho phần mềm, tạm thời không muốn dùng internet, bạn có thể bỏ dấu tất cả các nguồn lấy từ internet trong thẻ đầu tiên của cửa sổ “**Trình quản lý Nguồn phần mềm**” (Software sources).

Cài đặt gói hanoilug-desktop

Sau khi đã hoàn thành xong các thao tác trên đây, bạn có thể mở Trình quản lý gói phần mềm Synaptic : Thực đơn “**Hệ thống**” (System), “**Quản lý**” (Administration) và chọn “**Synaptic Package Manager**”. trong cửa sổ Synaptic, bạn nhấn vào nút “**Search**” và gõ “*hanoilug*” vào trường tìm kiếm. Bạn sẽ thấy một danh sách các gói phần mềm khác nhau đều bắt đầu bằng từ “*hanoilug*”. Bạn hãy tìm và chọn gói mang tên “*hanoilug-offline*”, nhấn phải và chọn “*Mark for installation*”. Gói này sẽ cài gần 190 gói phần mềm, bao gồm các gói phần mềm trong gói meta “*Ubuntu-restricted-extras*” và nhiều phần mềm khác, kể cả gói

“*hanoilug-msttcorefonts*” có sẵn các bộ phông miễn phí của Microsoft ở dạng “.exe”. Các gói hanoilug này có sẵn trong đĩa AptonCD Hanoilug.

Sau khi đã chọn các gói xong, bạn chỉ cần nhấn vào nút “**Apply**” để thực hiện cài đặt. Tuy nhiên trước đó bạn vẫn phải có đĩa AptonCD trong ổ đọc CD của máy tính.

Do gói “*hanoilug-offline*” sẽ kéo về đến 190 gói khác nhau (từ đĩa AptonCD hoặc từ internet) để cài đặt, cho nên thời gian cài đặt cũng phải mất một thời gian (độ khoảng 10 phút, tùy theo tốc độ của chip máy tính) nhất định. Đặc biệt bạn sẽ phải canh gác để nhấn vào nút chấp nhận bản quyền khi trình cài đặt bộ phông của Microsoft và bộ máy ảo Java của Sun Microsystems Ltd.

Tài liệu này được phân phối theo giấy phép bản quyền [GNU Free documentation license](http://www.gnu.org/licenses/fdl.html). (GNU/FDL)